

ئەندېشەم لە رەنگى پايز

ستاره عارف

سالى كوردى ۲۰۱۲

سالى زاينى ۲۰۱۲

پیرستی بابه‌ته‌کان

لاپه‌ره

بابه‌ت

پیشکەشە:

وشە بە وشەى ھەر رستە و برگە و واتایە کى ئەم پەرتوکە، پیشکەشە بە ئەزیز و ھەرگیز لە یادنەچووم (بەخودان)، کە سەرچەمى بو تۆیە، تۆ لە سەرەتاوە تا ئیستا ئیلهام و چاوگی گشت بابەتى ئەم پەرتوکەیت...

بە ھەموو ئازیز و خەمخۆرانى وشەى جوانى کوردی و ھەلبەستى راستەقینە و رۆحى زیندووی ریبەر و داھینەرەکانى ھەلبەست و ویژەى کوردی، نالی و مەحوى و مەولەوى و پیرەمیرد و گۆران و مەستورە و ھەفایى و بیسارانى دلداری و بیكەس و غەمبار و ئەو مەرقە گەورانەى دیرۆک و ناسنامەى نەتەوہیەکیان لەسەر دیواری ھەلبەست و ویژە ھەلچنى پیشکەشە.

بە خۆشەویست و خەمخۆرانم پیشکەشە، کە لە ھەر پیاوژۆبیە کى سەختدا بە ھەول و زەردەخەنەى کى مرۆبیەو ھاوکارمبون و پشتیان تینە کردوم.

سوپاس و پېزانين

سوپاس و پېزانينم بۆ ئهو هاورى تهزيرانهم، كه له به چاپگه ياندنى هم ناميلكه دا ماندوو بوون و هاوكارم بوون.

پیشگوتن: من شاعیر نیم!!!!!!

شیر لای من دونیایه کی ته‌واو جوداییه و دوور له تنگه‌ژه‌کانی ژیان به که‌ناری دهریاچه و زهریا قوله‌که‌ی خویدا ده‌مانگیریت، ده‌مانبات له‌گهل جیهانه په‌نهانه‌که‌ی رو‌حماندا له دهر‌وازه‌ی ههر پنت و ههر سه‌کویه‌کی بیناز و ههر هه‌نانه‌که‌ی کپکرومان ده‌دات، له زه‌نگی ههر خانو‌چکه‌یه‌کی ته‌و جیهانه ته‌فسون‌اوی و دووره ده‌دات، که گویرادیره بو زه‌نگیک و تامه‌زرویه بو بیستتیک و هه‌لوه‌دایه بو تیریزی خو دهر‌برینیک.

هه‌لبه‌ست گومانی جوان و په‌نهانی ناخمان به بوون دینیت، گومان لیروهه دهر‌فرت بو خو دهر‌خستن و نمایش‌کردن ده‌دوژیت‌هوه، که سه‌رکه‌شانه ده‌پرسیت و ده‌نگی زیندویی ناوهر‌وکی خوی هه‌لده‌بریت.

من ههر له سه‌ره‌تای بابه‌ته‌که‌مدا وتومه (شاعیر نیم) پیشموانیه، بتوانم تاسه‌ر وه‌ک هه‌لبه‌سته‌وان یان شاعیریک خوم بناسینم، چونکه له شیردا هیشتا گه‌لیک پنت و بو‌ار و قولایی هه‌یه و په‌یم یینه‌بردووه، هیشتا ته‌و دنیا ته‌زه‌لیه‌ی ته‌نها قولایی خومان ده‌یناسیت و چه‌پوکی روژگار ده‌یکات به ژیر خوله‌میشی خویه‌وه، ریچکه‌یه‌کی زانستیانه و هونه‌ریانه و ویزه‌بیانه‌تری به‌رینی ده‌ویت، که من پیموانیه دهر‌قه‌تی بیم و به‌ئسانی خوم ناو بنیم شاعیر.

بویه من شاعیر نیم

ته‌نها ته‌وه‌یه هه‌لبه‌ستی پر واتا و لیوان لیو له وشه و تی‌فکرین و تیروانینی مرو‌بیانه و سه‌ر ریژ له خه‌یالی فراوان و هونه‌ریانه‌ی دوور له خو دهر‌خستنم خو‌شده‌ویت، هه‌لبه‌ست لای من ههر وشه ریز‌کردن و شیر ههر بو شیر و ته‌نها بو نوسین و ناو نییه، ته‌مه کال‌کردنه‌وه‌ی ناوهر‌وکه مرو‌بییه‌که‌ی شیره.

ده‌مه‌ویت ته‌وه‌ش بلیم، که ژیانی ویزه‌وانی من به هه‌لبه‌ست نوسین ده‌ستپینه‌کردووه، به‌لکو نوسین لای من به خو دهر‌برینی سیاسپانه و به‌ره‌له‌ستیکردنی نه‌ریتی کون ده‌ستپیکرد، بویه بریارمه‌داوه هه‌لبه‌ست بنوسم و تا کو‌تاییش به هه‌لبه‌ست نوسینه‌وه سه‌ر‌قالیم و ته‌و ناوه‌ش به‌سه‌ر

خۆمدا داڭبېرم و بە خۆم بېلېم ھەلبەستوان، ئەو بابەتانەى ناو ئەم پەرتوو كەش-
ناو نانېم شېعر يان ھەلبەست، بەلكو كۆمەلېك بابەتى وئېزەيىن و بەس.
ئەو كۆمەلە بابەتە وئېزەيىھى لئېردا خستومەتە بەر دېدە، تەنھا بە ھەول
و ئامرازېكى خۆ دەربېرىنى قوئاغېكى ژيانمى دەزانم، كە پېوېستېبو رووناكيان
بەر بگەوېت و سەر ئاوەلا بن، نەك شاراوه و تەنھا ھەر خۆم پېيان بزائم.
ئەو پېواژوويىيە ئەم ھەناسانە ھانئانداوم بەمجۆرە دەريانبېرم و گەوھەرى
خۆمى پى نمايشبەكم، واتە ئەگەر مرؤف سالانېك تارى و سەختى يان
شېوازەكانى تېكۆشان لەگەل ژيان، ھەلپېچا بو ئەوھى بە زمانى ھەلبەست
شېعر بنوسىت، ئەوا مەرج نىيە ئەو مرؤفە بېتتە ھەلبەستوان و ھەر بەو
رېرەوھەدا گوزەر بكات.

يان ئەگەر وا ھانئيدا بە زمانىكى چىنايەتى يان ناسيؤنالىستانە يان چىرؤك
ئاسا گوزارشت لە ھەست و زمانى ئاخاوتنى بكات، مەرج نىە دوا رېرەو و
پيارؤبىشتنى ئەو مرؤفە ھەر لەسەر ھەمان شېواز بىت، ئەگەر خۆى لەسەر
يە كېك لەو رېرەوانە يە كلایى نەكردبېتتەوھ.

دەموېست ھەر چوئېك بىت، دەرفەتېك بو بە چاپگە ياندىنى ئەم كۆمەلە
بابەتەم بدۆزمەوھ، لەبەرئەوھ نا پېم بوتريت ھەلبەستوان و خاوەن شېعر، تاكە
مەبەستەم بە فيرؤنەدان و پەراويز نەخستى ئەم كۆمەلە ھەناسە و كۆپلە
و دەربېرىنى ئەو رۆژانەمبون، كە سات نا ساتىكى زور كورت و كەم لە
ناو خەباتى چىروپىرى راميارى و ھەمەلايەنەدا پېوېستىدەكرد و ھانئەدەدام
بەمجۆرە زمانە گوزارشت لە خۆزگە و روانىنى ئەو كاتە و ئايندەم بگەم،
تەنھا بو ياد و ريزگرتن لە رەنجى جوانى ئەو چەند رۆژە كورتهى تەمەن بو
ھەلبەست، لە ناو سالانېكى دوور و دريژى ناو خەباتى راميارى و راگە ياندىن،
ئەم كۆمەلەم بە چاپگە ياندى.

ھەلبەتە ئەم وتانەى سەرەوھ پاسا و نېن بو ئەوھى ئېتر پىشت بگەمە
شېعر نوسىن و رېگرېش نابن لەوھى ساتېك ھەلبەستېك بنوسم، تاوانىش
نىە ئەگەر پېشم بوتريت ھەلبەستوان، رەنگە ساتېك كانياوى ناخەم لە زمانى
شېعر زېدەتر ھېچ رېگەيە كېتر شك نەبات بو خۆ دەربېرىن، لەوانەيشە پاش
ئەم كۆمەلەيە ھەرگيز ئاور لە شېعر نەدەمەوھ و ئەم بەرھەمەى ئېستام بېتتە

تاقه يادوه‌رى هه‌لبه‌ستم!!!!

من پيموايه هه‌لبه‌ستوانه بليمه‌ت و ليهاتوه‌كانى ئيستا و رابردووى شيعر،
هه‌رگيز روژيك بريارياننه‌داوه بينه هه‌لبه‌ستوان، به‌لكو ئه‌وه زمانى خو
ده‌برين و ژينگه‌ى تيدا هه‌لكه‌وتنى شاعير بوه، خستويه‌ته سه‌ر ئه‌و رو‌تاييه و
به‌ره‌و پيرى خو‌ى بردووه.

تاوان

ئەگەر تاوان بېت خۆشم بویت
كەواتە من گەرەتەرىن تاوانبارم

گەر خۆشەوېستىت بۇ من گوناھ بېت
كەواتە من گەرەتەرىن گوناھبارم
سالى ۲۰۱۱

ژین

زەمەنیک بەر لە دارمانی پیکەنین*
عەبامیک پێش کۆچی خۆشەویستی
چەردەیه ک تەمەنم فیدای خۆرنشینى ژیان کرد
کەچی پاداشتی ئەو تالابو بوو بە منى بەخشی
لای من ژیان سەرمەدیکی خۆش نوود بوو
بۆ دەست پیراگە یشتنى رووندک و شەونخونى دەویست
لای من ژیان بەهەشتى هەولە بى براوه کانمان بوو
بۆ ماچی ژیان هەنگاو و نەترەى زیاترمان دەویست
لای من ژیان نوالەیه ک لە چەپکە ئەرخەوانیەکانى رەنجمان بوو
تا لە باوهشمان بگریت!!
مندالیکە روچی پر بەرائەت و چاوی روباریک لە میهرەبانى
زارو دلى دەریایە ک لە شەپۆلى گول باران و پێشوازی گەرمەسیرانە
وتم
ئەمپستا
ژیان پاش خەرمانەى رەنجەکانمان نیسکەى خۆیمان بۆ دەکات
نەمزانی هیشتا ژیان نەوهند و ساردە کێلە
من وام خەيال کرد، ژیان کەزیهى درێژو خانمانەیه
نەمزانی هیشتا تیر بە دەست و شوانکارەیه
هیندەى فورات فرمیسکم رشت
هیندەى دایکى کۆشیک مندال شەونخونیم چەشت
بە قەد لوتکە ورەم هەبوو
هەنگاوم نا

هيندهى شيرين بو گه يشتن به ئيرسى عيشقى ژيان ريگام پيوا
هيندهى فه رهاد ره نجم كيشا
به توپشوى ريبواريمه وه
به هه گبهى تزي له ته قه لالا و به چاوى تير له نيگاي نازاديمه وه
به سينه ي پر له ماچ و تاسه مه وه
به حه سره ت دهر گاكه يم كوتا
كه چي ژيان دهر گاي لي نه كردمه وه

مانگي ئه يلولي ۲۰۰۸
له مالپه رى شارستانى كاك ناسرى حوساميدا بلا بوته وه

*"ديريكي ئيسماعيل خورماليه"

بیرت ده کهم

بیرت ده کهم له ساته زیوینیه کانی ژیانمدا
له گهل نه غمه و جریوهی ئەو بالندانەیی
مزگینی هیوای نویترم بو دینن
یادگاری نویت بو من چه پکه
وته و بیره وهری له دەم هه لوه ریوی هاوه لانتن
زهنگی بیرم له دهروازهی یاده کانت ده داته وه
له زنجیره کانی ئەم ره وته درێژ خایه نه دا
ته نها یاده کانت
بو من به جیده هیلن و به جیماون
خۆزگه ساتیک زوتر بگه یشتمایه ته ئەو کاروانه ی تو له گه لیدا
خاکی ولاتت ده پیوا
ئاشنایی هه ست و نه ستی ئەو روژانه ت بومایه
هه نوکه تو هه ر شه و پیک ده بیته میوانی وه نه وشه یی خه ونه پچره کانم
ئەو ده فه رانه ی مه نزلگای تۆن
به گولی سوری ئازادی دهنه خشینن.

۱۹۹۸/۱۲/۸

شەھىد

قەت فرمىسكتان بۇ نارېژم شەھىدانم
قەت بۇ سەفەر تان دەستە و ئەژنۇ دانامىنم
جەستەى جېھېلراوى سەنگەرتانم بىنى
سۆمى چاوى چاوەروانى ئازىزانتان تېر نىگايانكردم
تا مالتاوايتان لى بكن
خوئىنى رژاوتانم بىنى بەسەر تاشە بەرد و خاك و لوتكەى بلنديهوه
ساتيک بانگتان دەكردين
بە خوئنتان تۆمارى تۆلەسەندن بنوسين
زۆرم دەخواست پر بە دەنگ بانگتان بكم
تا چياش بزريكيئى
لە سەنگەردا
لى
رۆحم دەليت تۆش رىيوارى ئەو سەفەرەيت
رۆژان دىن و دەچن ئيوه هەر ناگەرئينهوه
سۆمى چاوى لە ريگاتانە، تارمايشى لى ديار نيه
ئەو ريگايە ريگاي مەنە
پېكەوه لە هەوارىكدا بە يەكتر شاد دەبينهوه
نالە و دەنگمان بە يەك چريکە لە لوتكەدايە
يەك دەگرين و سۆز و وچانمان لە ئامانجىكدا ئاويته دەكەين
ئىسك و پروسكمان لە يەك خاك و يەك ريگەدا تىكەل دەين
بۆيە بە دل پېدەكەنم و قەت ناگرېم، چونكە تويشوى ريگاي ئيوه م پېيە
لەو جيھانەى ئيوهى تياروان
هەموو رۆژەكانى پر لە هەست و رۆح و ويژدانن
هەست بۇ راستى و دل و رۆح بۇ خۆشەويستى ئادەمىزاد و ويژدان بۇ
يەكسانى

سه دایه ک

ئە ی تریفە ی مانگە شەوان جیم مە هیلن
ئە ی ئاوازه بی دەنگە کان
ئە ی هاواره بی سەداکانی دورگە ی ناخم
ئە ی ئاورنگی سپیدە بزر بوە کانم
جیم مە هیلن

من بو ئاسمان و پیدە شتیکی سەوز دە گەریم
ئاگری ناخی مندالیک خاموش بکات
وە ک ئە و مندالە ی دوینی بینیم

وە ک حەزی سەر هەلگرتوی من
بو باوہشی گزنگ دە گە را
سوراخی ئامیزیکی ئارامی دە کرد
کە

ئە و هیشتا ساوا یە و
ئامیزی دایکیان لی زە وت کردوہ
گرو گالیان لی حە شارداوہ
گە ورە ش بییت
دلنیاہە ہیچ چراخانیک بو ی پیناکە ئیت!
چونکە

لە ئیستاوہ رەنجکی شە و تونیلی ژیان دە پشکنیت
سالی ۱۹۹۹

رۆژ هات

له خولگه يه كدا بسكېك تيرېژ به جېما بوو

شه و داها ت

ئه و چروسكېكى نه كوژاوه بوو

رۆژ هه مديسان روو پۆشى تاوى هه لدايه وه

دره وشا يه وه

تېشكى هه تاو، ئاميزېك گورزى خۆى په خشان كرد

به سه ر ترۆپكى هه له موته كانى، رۆژيكى به دادى پيى ده به خشين

كه

ئه وانه هه ر چراى رۆژيك نه بون، چيروكى سالانى ئاسمانيك بون

هه ر

كه

رۆژ كراسيكى ئه ستيران ده پۆشيت!

به سه ر كاشانى زه ميندا خۆى نمايشده كات

ئه وان داستانى شه وانى نوته ك و ره شن

ئىوارانىش

سەرپۇشى ئاورىشىمى ئەستىرانىان دەپۇشن

ئەوان جارى ولايتىكى خۆرەتاون، رۆژ پەرستن

ئەوان ئاگردان بو كرنۇشى ئاگر دە گەرىنەوہ

بۇيە لە تارىكى شەوہ زەنگدا روناكى خامۇش ناكەن.

۱۹۹۹

ئاوازی غوربەت

كە ديم به تاو لەم بىابانە بى ھەستەدا
ھەستىك لە تەنىشمەوہ بالا ناكات
نەستى خۆرسك چرۇ ناكات، تا چر كەبەكى چر پەكانى بى راسپىرم
لە بەردەم ئەو لىزمە ستەمكارە، دلەم دەريايەكى قولە
سەرنج و بىرەكانى تىادا نەقۇم دەپىت
بى سۇراخە كەچى دەرياجەى دلى من
رۇخ و رازە ھەشار دراوہكانى ھەناوى دەجربوین
ھىزىك نىہ ياقوتى ئەم زەريايە دەربھىنىت
مەلەوانەكان لە قولايىدا نەقۇم دەبن
زەمانىك خەندەى ئىوارەبەكى زەردەپەرى نەخش دەگرد
ئەستىرەى ئاسمانى مرۇف و مەلەوانەكانى دەريايى ھەناوم
ھەموو بە كۆرسىك پىدەكەنن

به چاویکیش ئه سرینیان دهرشت
به یه ک ئاراسته له شه قامیک گوزه ریان ده کرد
ئه وه نوکەش له بهندیخانهی دلی مندا ئه سیره
ئه ی سپارو بهم ناموویه گووشم مه که
لهم هه لکه و ته به سامه ده ستم بگره
تا له تینی قیزه ی زامم سهرت سورنه مینیت
به زامیکی نویم ئاشنا بیت
که ده دویم
ئه ی سپارو

یه قین و چیرۆکیکی پر ئاویتنه به پیکه نینی
ته مه نیکی سهوزی به هاریم به بیردا دیت
له بیرته ئه و ته مه نانه ی پشکوویه کی سوری ژیر خۆله میس بوم
وته یه کم نه ده درکاند

لی دهنگیکی زور به زیش بوم
من ئه و کاته تازه تازه تووی گوله کانی باخچه ی نیشتمان
له ناخمدا ده چینران پاراو نه ده بون له ئاو
پاش دوو ته مه ن

له ریشه وه هه لکیشران
من چاوانم هه میشه ئه و سترانه بی ئاواز و لالکراوه بوو

که هه رگیز شه که ت نه ده بون
چل به چل ده که و ته دوای درامای نه نوسراو
له ناکاو دراما له سیداره ده درا
وته له زیندان توند ده کرا
ده ی تو هاوخمم به

ئه ی سپارو
با ئه و نرخانه ی لام قیبله ن سه فەر نه که ن.
سالی ۲۰۰۰

دووریت!!

سالانی سپیده پاک و نورانیه کانی جارانت
هینده ئەفسوناوی بون ئەمیستاش لای من تازەن
ئەوی فریشتەیی تەمەنیکی سەوزی رابردووم
منی گەریدهی سەرھەلگرتوو، بۆ شکاندنی سنورەکان
لە گەل دیدی سپیده زیوینیە کانی، ئەو تەمەنە ئەرخەوانیەماندا
سەفەر بردمی، ئیدی لە وی رۆژەو
لە کەنار و قولایی هەر پەریه کی دلما
هەلمگرتبوویت
ئەو سپیدانەیی، تکا و فرمیسکە تەرە کانی چاوت
ئاگریان لە دلە دەکردهو
ئەمیستا و پاش سالانیکی لە دوریمان لام ریزنامەن
هەرگیز مۆلەت بە خۆم نادهم
یادە کانت لام کال بینهو
کە
خولیا یە ک بۆ عیشقیکی لوتکە ئاساتر
لە بیرمدا ئەندیشەیی نابویەو
دوا سەفەری مائاوا بیم لیت
خە یال نە کەیی یە کجاری بویت
بروا بکە هەموو رۆژیک تو رازم بویت
تریفەیی مانگ و ئەستیرەم بۆ هاو رازی تو رادەسپارد
هەموو شەویک ئیلھامم لە چراویسکە کانی ئەستیرە وە وەر دەگرت
وشە کانم لە دەنکە مرواری دەریا دەھۆنیەو
هەستم بە خوناوی درەختە تەرە کانی شەو تیر ئاو دە کرد
ئاهی تریفەیی مانگە شەو و سامال دەستیان لە ملم دە کرد
دەیان لاواندەمەو

تا جواتترین په یوه ست بونم به تو وه بنوسمه وه
هه رگیز لای ره وه، سهنگه، پیاده روویی شه وه دریز و شه ونخونیه کانی
ته مهنی مورالم
له یادم نه چویت
که

تو جواتترین مانات به من به خشی
منیش ئیستا به ماناترین په یکه ری عه شقم له ناخمدا
بو هه لکولیویت
که

عه شقت عه شقیکی گه وره تری له مندا ئافراندا
روژی مالتاواپی له تو و بزربونی چاوغ و سهروه که ی ژیانم
ریچکه ی عه شقم له خود دا بینی
بو پشکنینی په نهانه ئه زه لیه کانی ژیان ده گه رام
هیشتا په بیم پینه بردون
ئاخر ئازیزم تو خوټ بیم ئاشنایت
که

دهست بو ته نه تالیک له تیریز ده به م
به

بارته قای بالای هه تاو، ده بیټ قوربان ی بو بدم.

مانگی ۳۱ سالی ۲۰۰۰
له مالپه ری شارستانی کاک ناسری حسامی دابه زیوه

ئىلھام

ئەي خۇرى گەلاريزان، ئەي خۇرى وەرزى خەزان
پرشنگە تيزە كانت لە كەشكۆلى سەرم تيز مە كە
بيري سەرسامم مەھەژنە
كە

لە ئىوارە يە كدام فير گە كەي
بە دەورى خۇيدا
خولى داوم

فير خوازە كانى گومان و وشە و رامانى ئەو يەخەم دە گرىت
ريگە نادەن سەر ھەلېرم بگە ريمە وە
ئەو بيا بانەي ويل ويل تيايدا دە گە رام
ئەم تيريزە
كە

چە پكە شيعر و كۆپلە وشە دەبارينيت
نمايشى چيروكى سەردەم بە وشە و ئايدا دە كات
بيري مروف دە ئافر ينيت
قفلې دەروازەي ئاسن دە پچرينيت
ئەمرو فەلسەفەي فير گە كەي ئەو پيمدە لېت
شيعر چاويكى تيزرە وە و روون بينە
لە ناو پەيزە جيا جيا كاندا يەك ئاراستە روون دە بينيت
شيعر بيرىكى ھوشيارە بۇ ژين، روناكى دە چينيت
سەماي ناخىكى مروقا يە تپە
لە گەل پېكە نينى مندا لاند پئدە كە نيت
بۇ جەللاد تير ھاويژە
شيعر

لہم دور گہ یہ دا فریادِ رسہ
وزہی ہہ میسہ ہہر مان و ہہر ریڈہ گرم
لہ قاچہ کانیاہ تی
تہو
وا

دہ چیت ہہموو چاوه کان لیکبچن
چرای ہہموو دلک
پیکہوہ دابگیر سینن
بوہ ہہر ہزری شاعرمان پی دہ بہ خشیت
دہ سا تہی خور
چارسم مہ کہ و تیشکہ کانتم لی گیر مہ کہ.

سالۂ ۲۰۰۰
ٹیلہامی پرتوکی شاعرۂ نیوارہی پھروانہی ماموستا شیر کو بیکہسہ
۱۶ گولان

هه‌ولێر هه‌روژمی خه‌میکی تاساو

هه‌ولێر زایه‌له‌ی شاعیریکی ده‌نگ نوساو
هه‌ولێر سه‌مای ئاوازیکی لێک دابراو
فرمیسکی چاویکی به‌ خوین قه‌تیس ماو
ئاخۆ زریانه‌که‌ی نوح بوو یان چاره‌نوسی نه‌هات بوو؟
تیریژی مانگی ژیان ئه‌ی به‌رخودانت له‌کوی وونکرد؟
رووی پیکه‌نینی رۆژانم، په‌یامی گه‌شتیکی درێژ
رۆحی ئه‌م ده‌ریاچه‌یه به‌ کوی ده‌گات؟.

١٦/٥/٢٠٠٠

بۆ یادی ئه‌زیزیکم به‌رخودان نوسراوه

نیشتمان

ریبوارى ریڭگایه کی دوورم
تا خوشه ویستیت له دلدا هه لېگرم نیشتمانم
من کچی دواى گزنگى خورم
تا گورزیک هه تاوت بو بهینمه وه
نیشتمانم

من کچی خاکه که ی شه م عه شقت بو ده گه ریڭمه وه
من کچی چاخى فیرده وسیم
وشه ی یه کسانى له ده ستچوت
به هه لبه ستيک ده هونمه وه
بو بالای خوین و خولاویت
نیشتمانم

دلۆپى ته رزه و ره هیلهم له روباره وه هه لده کشیم
له په له هه وری تاریکتا
شالو دینم ده زریکینم
تا په نجه یه کی گه رداویت بیگه رد بکه م
من کچی تووى دایکم
نیشتمانم

په یامت بو مروفا یه تی مه شخه لمه
مه به ستت بو که سایه تی ئالامه
سویند به تابلو و بالای به رزت
شاخ و وینه ی شه هیدانت
سویند به قزی په خش و بلاوت
بسکی خور و بیر و ناو نیشان
سویند به چاو و شه و قى ئاسوت
ئه ستيړه ی به رزی شه وه زه نگت

تابلۆت له دلدا دهنه خشینم
نیشتمانم
له یادت ییت
هه‌میشه بو خوشه‌ویستیت ده‌گه‌ریم

که‌چی تو هه‌ر تم لیم وونیت.
۲۹/۱/۲۰۰۰

غى نىسان

ئەو رۆژەى تۆ لە دايكبوويت
ژيان لە دايكبوو
درەختى جيهان شكۆقهى كرد
كە

تۆ لە دايكبوويت
شەونمى فينكى سپيدە پزايە سەر پەرەيى لالە
ژانى رۆژى لە دايكبوونت
بون بە زريكەى مرۇف و پەنھانى سروش
بە سروود ھەلبەستى كۆرالىك
بە خۇرى ئازادى ھۆنرايەوہ
ئەو رۆژەى لىي لە دايكبوويت
پەيام بە گشت گەردوون گەيشت
مژدە درا

مندالى سەردەمىكى ھاوچەرخ لە دايكبوو
ئەو رۆژە مېروو ناوى گۆرا
ئەستېرە بە ئاسماندا چراخانيان داگيرساند

جربوانديان

سىمى بەندبونيان قرتاند
تۆ روھ كىكى خۆرسكبويت
لە زيدىكى بە پیتەوہ ئافرینرايت
ئەو سوارە بویت ئەسپى تىكۆشانت تاو دا
مەشخەلىكى داگيرساوت بەرز كردەوہ
ئەو رۆژەى تۆ لە پشت ھەورەكانەوہ ھەلھاتى
گزنكى رونت بە گەردوون بەخشى

تۆ يەكەم نەوہى دايكىكى ليھاتوو بویت

که

دایک و خاک و ژنت پیناسه کرد

ئهو رۆژهی تو له دایکیویت

شوناس له یهخه‌ی مرۆف درا

ریز بهندی هاو ره‌گه‌زه‌کانی مریه‌م عه‌زرا

روی ئه‌و خاکه‌یان ماچ کرد

که

مریه‌م عیسا‌یه‌کی سه‌رده‌می نویی

له‌و خاکه‌دا به‌دییه‌ینا.

کوردستانی رۆژه‌لات ۲۰۰۰/۳/۳۱

که ده فریت

که ده فریت ئەی بالنده خۆش به خته که
له بیر نه کهیت بالندهی دهرونی منیش له گهل تۆدا
له ئیواره درهنگیکدا، که دم کهل رووی وهرده گیریت
تاریکی له ئاسمانه لیله کهیدا سه ما ده کات
تاری درهنگه ئیواره ئامیز بو شهو ده کاتهوه
مهلی دهرونی منیش به ئاسمانی فراواندا پهل دههویت
له مانگه شهو ده پاریتهوه جیی نه هیلیت
نه یخاته زیندانی تارهوه
دلّم ئەی بالنده خۆش نوده که، زیندانی شهوی ناویت
با چرای دلّمان روشن بکهین
بو ده ستگیری تروسکه یه ک کرنوش بو شهوی تار نه بهین
با خوشنود بن مه لان و مه شخه لی روشن
روژانی روون له تاریکستاندا وون مه کهن
تۆش مه فری و مه لی دلّم جیمه هیله
با دوا ی کوچت
کاروانی کوچ روو له کۆشکی دلی منیش نه کات
که من ههر تو و شنه ی چهند سپیده یه ک و تریفه ی مانگ، هه وال
پرسمن!

۳/۸/۲۰۰۰

كچيكي ناسماني

ئاسمان رووي كيژيكي فريسته ييه
رووي ميهره باني دهنوييت، ئەستيره چاوه كانيه تي
په نهاني ئەزهل و داستانە كاني گەردوني پي دهبينييت
ئاسماني رووي، دلوي دهر يا و تيني ئاگر
خوناي خونچه ي سپيده هەلده كيشت
ئەوسا بارانمان پيدە بە خشييت
سەر زەمىنمان تير ئاو دە كات
رەنگي ئاسمان، تال و كەزىه ي ئاوريشمىي
هەر تەم روو لە ئاوه دانيه
مانگي پەلكەزيرينه دىنييت
هيزي راكيشاني خوره، ژيانه وه دەپە خشييت
لە نيساندا
قزي رەنگاو رەنگي پەخشان دە كات
سەر تاپا گەردوون دادە گيرسىييت
چاوه كاني گەش و دژوار دەبريته ئەم ژينه
نيگاي دور ترين سوما دە كات
ئەزەلي گەردوون رادە كيشت
دەستە كاني ئاراستەن
كاسەي ئاشتي بو ئاسمان بلند دە كات
تا بە تيشكي خور پريان بكات
ئەم دەستانەن رووي ژاكاوي كەوشەن دەنازين
تيشكە تاوي ئاوه داني دەئافرين
ئەم كيژە
پنتي بەهاري لە ناخدايه

که

به نیسای ناو نراوه
روناهی له گه وهه رییه وه هه لده قولیت
هه تاو په یکه ری ژنیتیه تی.

۲۹/۱/۲۰۰۰

ناسامه‌ی ژیتیم... ..

له ئه‌وه‌ل تروسکه‌کانی مندالیمدا
ئه‌و ساتانه‌ی له‌گه‌ل شه‌ونمی سپی‌ده‌ پیده‌ که‌نیم
ئاویزانی بالایی پر تیریژی زینده‌گی ده‌بوم
بی‌ خه‌به‌ر له‌و ته‌وقه‌ ئاسینه‌ی به‌ گه‌ردنمدا هه‌لواسرابوو

لی‌ی نوسرابوو
تۆی کچ...
تا هه‌میشه‌ خو‌ش مرورنیت

مه‌خه‌نیوه
بی‌ ئاگا له‌ ته‌ونی ئه‌هریمه‌نه‌کانی په‌رژین
به‌ ده‌ستی باخچه‌که‌م
منی کچ منی ئافرینراو به‌ پاکیزه‌یی
که
رۆژگاریک به‌ تاله‌ نه‌گریسه‌کانی سه‌روه‌ری
روپه‌لی ته‌مه‌نمیان پر کرده‌وه

له‌و ساته‌وه
کچ بونم کردمیه
لی‌گه‌ری
تروسکه‌ زیوینیه‌کانی مندالیم
لی‌گه‌ری هه‌ناسه‌ بی‌ سنوره‌کانی ئازادی...
لی‌گه‌ری ده‌روونه‌ بی‌ خه‌وشه‌که‌م
که
ئه‌هریمه‌ن و راستی یه‌کسان خو‌شده‌ویست

لښگهړی سه‌مای ټهو خه‌ونه‌ی هر به ساوایی زینده به چال کرا
لښگهړی تامه‌زرویی و گه‌رانه‌وه بو پیده‌شته‌کانی به هه‌شتی‌خواییم
لښگه‌رینم

کچینیم پیی به‌خشیم

کچبونم به گویمدا چرپاندی

په‌یوه‌ندی خو‌شه‌ویستی له‌گل شو‌رشگی‌رانی ولاته‌که‌مدا بیه‌ستم

ناسنامه‌ی کچبونم به توخوبی ژیندا گه‌راندمی

تریفه‌ی مانگ و خو‌شه‌ویستی هه‌ساره و ټه‌ستیره‌ی

بی‌سامالی‌ټاسمانی‌نیشاندامه‌وه

ټهو

به‌په‌نه‌انی‌چیاو و دارستانی‌ټاشنا‌کرده‌وه

ټهو ماچی‌چاوگی‌کانیاو و هازه‌ی‌رووبار و شه‌پوله‌کانی‌ده‌ریایی‌بو‌ستاندم

کچینیم

په‌لکیشی‌نه‌ینی‌شه‌وه‌ټه‌نگوسته و تاره‌کانی‌ته‌ر و توشی‌زستان و

رپیوانه‌پیاده‌دریژه‌کانی‌شه‌وی‌کردم

کچینیم‌بوو

عه‌شقی‌ناسک و موچرکه‌هینه‌ری‌کازیوه‌ی‌به‌یان و تاریک و روونی

روژی‌فیر‌کردم

پیی‌ناساندم

ټای‌منی‌کچ

که‌رات‌هینام‌له‌گل‌خامه و په‌رتوک‌روژ‌بکه‌مه‌وه

له‌سه‌نگه‌ردا‌چه‌ک‌ده‌زگیرانم‌بیټ

تو‌ټاموژ‌گرم‌بوویت‌له‌یه‌ک‌ساتدا‌کچ‌بم‌به‌ناسنامه

هه‌لبه‌ست‌بو‌عه‌شقی‌بو‌یری و هه‌نگاوه‌ټه‌زه‌لیه‌کان‌بچرم

تو‌ده‌رستدام‌له‌قه‌فه‌زی‌زیویندا

به‌ته‌نیا‌گوی و ناخم‌به‌هو‌نینه‌وه‌شه‌یتانیه‌کانی‌سه‌ر‌به‌ژن و بالام

سه‌رمه‌ست‌نه‌بم

ئەوہ نیہ

لہ وہ تہی ہم باجی کچونم دە دەم

ئیسٹا منی کچم بومہ تہ ئاوارہ

قہت

نازانم

گہ لا زہردہ کانی تہ مہنم لہ کوی کپہ

ہہ موو دەنگہ کانی ناخم چی زیندانیک لہ خوی گرتوون

منی کچم

کہ چیژی ژینم لی تیکچووہ و مانا کانی ژینم

لہ جوانترین تہ لہ بندی ژہنگاویدا قہ تیس ماون.

مانگی ۲۰۰۰/۴

سنوری روژہ لاتی کوردستان

له دوریت نازیم

له دوریت من شەرابی مردن دەنۆشم
له دوری تۆ کەسێک نیە
سۆمای چاوم له دووری ریگەت پر نیگا بکات
دووری تۆ ئۆقیانوسیکی نەزانراو بی ناونیشانه
کەشتی ئۆقیانوسی دلی منیش
له گەشتدایە
سۆراخی تۆیە
دەریاچە، دەریای گرتۆتە بەر
له هەموو کەناریک لەنگەر دەگریت
تا شەپۆلە کان راینەمالن
چی دالیککی وەیشومە بوو
چنگەکانی لیگیر کردین، هەلی گرتین
هەر یەک له وێستگە بە کدا له سیبەری تارمایی و رەشپۆشی شەودا
زنجیری کردین
رۆژگارانی چاوەرێتم
گۆی هەلدەخەم پۆ جریووی مەل
بۆ سرووی شەمال، بۆ چرپەیی ریواران
شەوگارانی دەگەریم چاویک ناییم
تا بزە و وشە یەکت بیتمەووە یادم
له رووی پیکەنینی مانگەشەو دەروانم
بۆ بزەیی بە مانایی ئەستێرەیی شەووە تاریکەکان دەروانم
توند هەردوو دەست بە درەختە رەگ پتەووە کانهووە دەگرم
تا خەیاڵ و یادیی شیرین، چیرۆکەکانی رۆژم لە گەل تۆدا
بە لێشاوی خۆیان نەبەن
بەلام
بلییم چی

تاوه بارانی بی به‌زهی، گه لا وریوه پایزییه‌کان
تاله‌کانی قژ و ره‌گی ناخم راده‌کیشن
تۆم له بیر ده‌به‌نه‌وه، که له بیرم ناچیتته‌وه

۲۰۰-۳/۲۷

جھڑنی مندالانی ھلہ بجه

ئەي چاخه بهردينه كان چۆن رهوايه مندالانی شاره كهه له جهژندا
په پوله گيان ههلوه ريوه كان بينه وه هاورپيان
له جيی زهرده خه نهی ليوه پشكوتوه كانيان فرميسكى چاويان ههلوه رپين؟
ئەي ئەو دله ئاسنينانهی هه نسك و گريانی به كولى مندالانی دلشكاوی
ولآته كهه
ناتان تويننه وه
ده بينه گو
بينن چۆن ئەمرۆ مندالان
بي نهوايانی شاری شههیدی ههلە بجه
له جيی جهژنه پيروزه و شاری یاری و بزهی ليويان فرميسك ده سرن
ئەي نازان مندالی ئەم ده قهره نغرۆت ده كهه
بو مانگ لهه ئەنگوسته چاوه دا
له پشت هه وره وه خووی هه شار ده دات؟
بو قوژبني تاریکی شهو ناپشکنييت
ئەستیره له تاریکی قوتار ناکات؟
ساوايانی ههلە بجه ئەمرۆ جهژن بو ئيوه نيه
ئەمرۆ جهژن شینی گهرمی ههلە بجه يه

۱۶/۳/۲۰۰۰

له روژنامهی ژيانی ئازاد دا لهو ساله دا بلاوبۆته وه.

هه له بجه

ئەم سپیڤه یه هه له بجه به هاری حوزنیکی ره شه، وهک بهرگی دایکیکی
شهید

ئەم سوچه شه ونمی که نار گه لای درهختی به یانیه کیان به خه رده ل خنکاند

هه له بجه نیشتمانیک له وه نه وشه له تارترین به یانیدا شه هیدیان کرد

هه له بجه کهم کامه رازت بلاوینم، که هه موو قازوووه کانی دۆزه خ بو ی
ده روان

ئەم به یانیه هیجره تی عیشق و نیگاکانی کازیویه

کام بست له خاکه که ی نالی و شه م و مه وله ویت له باوهش بکه م

ئە ی خاک و مروّف و شاره شه هیده که م هه له بجه

ئە و روژه ی که شکه لانی گهردوون

بو سی خوله ک گو ییان ئاخنی

شه مه نده فه ری ریگرتوی سه ر هیل ی ئاسنی نی ژیان ره وه و به ستبوو

به سار، بابروزی ژاراوی هه لیکرد

سپیڤه یه کی دۆزه خی زریکه ی نه وه یه کی ته مه ن ناسکو لانه

تیکه ل به قاقای جه لاده که ی بوو

شاره ههست خاپور کراو و ههواره خانومانه کهم خامۆشکرایت

ههنوکه ههوارێ گهرمه کۆرت ههوارێ کۆستن
ئێستا گردی جهلجه تايه

ئهم به يانیه ههستپک له دامینێ ئهم شوسته یه دا شه هید کرا
به ر له وهی له ههلبهستیکدا بهۆنریته وه
ئهم به يانیه مژده یه کی روو به بزه

له کوچهی گهره کیکێ ههله بجه دا له خاچدرا
به ر له وهی خوۆش مژده یی لی بکریت
ئاوات و هیوا یه ک شه هید کرا
که ژیان ملوانکه یه ک بوو له ملی کردبوو

فرسخی به مردن نه ده دا
ئهم سپیده یه چرۆیه کی ناکام به دیار دوکه لی گریانی ئهم شاره وه
هه لایژابوو

پر به دلّه هه لشوّه که ی بوونی گولی ژینی هه لنه مژی، به بوونی سیو شه هید
کرا

داخۆ! سیلاوی کام غه زه ب بوو
له به هاردا ته کانی داو هه تاوی مهمله که تیکێ خنکاند
له ئامیزی به ئاخوندی ئه و زستانه بو نه هاته ی سه ر پۆشی سپی فری و
به هاری بزر کرد، زیرانی نوانیاری ره وانه کرد
که

ئێستا که ش سه ر ناچه می و به هار ده رویته وه له هه له بجه
۱۶/۳/۲۰۰۱

گولیک هه لوهری

چهند به ئازار له دایکده بین

یه کهم خوله کی له دایکبوون دهقیژینین

به ساوایش زیریکه مان دیت

له تاو بوئی فیشه کی ته قیوو

رووی سامناک و دهنگی ناساز

که

هانامان بو دههینین

له بهرته وه، ئه ی ساوا دل شکاوه که گهر بلیم ئاساییه

گولله یه ک پشتی پیکاویت

سه رت سور نه مییت

چونکه

ئیمه

له بهرزاییه کانی چینی ئاسمان ناژین

کاتژمیریک رهوانه بکه یین

له ناو بهههشتی سهر رووی زه‌میندا

ههر روژ ده‌سوټنرین

قه‌لاچۆ ده‌کرین

هه‌لده‌وه‌رینرین

گه‌لای قه‌رسیلی دلی مندا‌لانی

زیدی منیش روژانه هه‌لده‌وه‌رینرین

۲۰۰۲

حه‌واریه‌کان

یانزده هه‌واری بونه په‌یکه‌ری رهنوه به‌فر

به نیو کاکیشانی ئاسماندا کشان

یانزده ئه‌ستیره بونه چاوی زه‌مین

له‌و ده‌مه‌را

ئیواران تا داهاټنی تارمایی و ئه‌نگوسته‌چاو

گوټزه و سه‌فین چاو له‌ریبانه

شه‌قامه‌کانی شار تامه‌زرۆیی گه‌رانه‌وه‌پانه

که‌چی ئه‌وان رازی ده‌رونیان به‌گوټی رهنویکدا چرپاندوه

چاوانیانی له‌باوه‌شه به‌سته‌لوکه‌که‌بیدا

له خه ویکی قولدا نواندوه

هه یقی ره شه می بوو

به دهر به ندی زریانیکی بهرگ سورداسه فه ریانکرد

ههر

له مانگی ره شه میدا دهسته کانی نازادی که له پچه کران

سروش تیش

ههر له ره شه می دا

بو گهر مکردنه وهی هه ناسه ته زیوه کانی به فر

یانزده چهواری خسته سهر رهوی سه فه ریکی تا هه تایی.

شوباتی ۲۰۰۲

ره وند

هه مدیسان باله کانی شهو له ناو ته له زگهی تاردا

له نیو که وشه ندا چهق ده به ستییت

ده خوازیت چاوه کانی روژ به هه وری ساو رهش دابینییت

ئهم شه وه چنگه کرییه تی، بسکه زهرد و زیرینه کان بژاکیییت

مانگی گهش وه ک ریواری ئهم سهرما وه رزه

به ناخی رهنگ خوله میشی گه لاله هه وره کاندا، لاسارانه گوزه نه کات

رِيگه لهو تروكهيەى من بگريٲ، كه تازه له ئەشكهوتى سههۆلبه نداندا رهوم
كردوه
ههتاو تهويليٲ ماچكردوم
له منيٲك، كه ئاگرم وهك سروشيٲك
بوٲ ما خولياكهى زهردهشت نارد
له بستۆكه خاكه كاندا توٲى درهختى سهوز و
داربهروم رواند
من شايه كيٲ داديارو خوداوهندى روژيٲك بههار بوم
روژيٲك دايكيٲكى ميهره بان
لى
دهستى نهنگارى پهرده پۆشى رووى فينۆسى بهههشتى كردم
كه
من ئيستا هاوار بوٲ ويژدان دينم
تينوم و دهنگم نوساوه
لهسهر ريگهى گه يشتنم به تنوكيٲك مهستى ژيانم
٢٠٠٢

يادت

ئه مساليش ته مه نيكيتر هاته سه ر خه زانى بيره وه ريت
سه ر بازي وون
ئه مساليش هه وليٲر موزه خانهى يادگار يته
ستايشگاي ژينت ده كات
له پيش باره گاكه تانا لهسهر سه كوٲيه كيٲ سهوز
له بناريٲك، كه روژانه ئاوازي سه مفؤنيايه كيٲ

تیده چری
تاجه گولینه که ی داده نیت
بو یادی ئەو شیعرا نەت لە خاچدران
بو روندو کی ئەو باخچانەت
نیرگزه جاریان ژاکینرا
بو ئەو روژە ی کوچیان بە ئەسرینی بەهار
روه و ههوار ی نادیار کرد
نا ههولیر دلنیا به تاجه گولینه که ت دانی
له سه رووکاری ههه کوچه یه ک، که زهرده خه نه یه کی گوی لیبوه
له بهرده م میرگ گوزاری زانکودا
له سهه تاقه کورسیه ک، که بونی ته نیایی لیدیت

له ناو ناخی نیرگزه جار یک

بو گیانی وونبوی یادیک

بو بیریکی گه شتکردوو

له زایه له ی

نالهی چه کی شوړشگیر یک

بو ئاهه نگی لیوی مندالی یک

لاواندنه وه ی دایکی شه هیدیک

چونکه گشتیان یادو زهرده خه نه و بیر ی سهه بازیکی وونن

ناونیشانیاں "بہر خودانہ"

۱۶/۵/۲۰۰۲

نارہ زویہ کی نہ مام نہ کردو

ئیمہ فیربین لہ ناو تاجہ گولینہ کانماندا بہ بونی باروت گہورہ دہیین

فیربین ہیشتا بوکہ شوشہ ی مندالیمان لہ ئامیزدایہ

کہشتیہ ک خہم لہ دہریای قولی سنگماندا لہ نگہر دہ گریٹ

زریانی بہ سامی روژگار، ریگہ نادات تیریژ روومان تیپکات

نیہادیشمان ریگہ نادات ئہوی زریان بہر کہ نار نہ کہین

لہ تاجہ گولینہ کہ تدا نازیزہ کہم، کہ چاوت چو بوہ

خہوی سہ فہریکی ئیجگاری

زہردہ پہری بیڈار بونہ وہت لہ ژیر تاوہ بارانیکدا شارا بویہ وہ

یارانی مہملہ کہ تہ کہت لہ تابوتیکی ساکاردا

لہ ہہواری ئاری و سپیان

بوہ تایی سپاردیانیت

ئہمیستا لہ خہلوہ تگای خاکدا، کہ خستوتی ناو سینہ بیہ وہ

ئەمجارەيان ئارام ئارام لە رەھیلە و فرمیسکی ئاسمان بنۆرە

نیرگز و بەیبونی دلت لە رەنگی سوری گولالە دەروینییت

لەم خاکی میهرەبانیه زویر مەبە

کە

شەو و روژ چاو لە چاو دل راگرته

ئەو دایکە بەسۆزەیه، کە ویلی بویت و بە دەم خۆتەو دەتدواند

ئەگەر چریکە ی مەلان لە خەو رایان پەراندی لییان مەگرە

ئەو ئەو سەمفۆنیایە، کە سۆراخت دەکرد و گۆرانیت بو دەچری

ئەگەر بۆنیکی نامۆ هەراسانی کردیت

بۆنی بکە ئەو ئەو دەستە گولانەیه، کە بیوچان لییان دەگەرایت

بازنەیه کی گولینەت لی ئافراند

دواجاریش لە ناویدا چاوت لیکن

ئەگەر روژانە پۆل پۆل هاتنە ژوور سەرت بزانه

ئەوانە ئەکتەرە نەناسراوە کانن

که

تامه زروٽ بون و تو هيشتا نه تناسيون

نه گهر له سهر گلکو خاکيه کت

هر جار کراسيکي له گول نه خشينراو رهنگي سور و سهوزيان له بهر کردی

ئه وه ئه و کراسی بوکينه يه، که بو ئه م زه ماوه نده بويان ديار يکردي

بوئه ده بيت گولي خاکه کم، له م گه شته دا وه ک ده ريايه کی بی بن وا بيت

هيچ زوير نه بيت.

۲۴/۴/۲۰۰۲

بو شه هيدبونی ئه له نيا نوسراوه

نه ی فرشته

له ژير به رداشی ئازاره يه قينه کاندا ده کشاييت

به خيرايبی خوٽ به پشتی خوړه وه گری دها

يه کسه ر له ژير تالی تيشکيه وه نه وشه بيه کاندا

فه ره ه نغه که ی ميٽوت ئاوالا ده کرد

له ژوور سه رتا

خۆرى دەم كەلت دەيىنى

خۆت دەگە ياندې و دەتويست ھەر بە پاكيزەيى

ريگا بگريت

لە ئاميزيان بگريت

ھەر بە پاكيزەيى بفریت

تۆ

لە ژېر زەمىنى قەفەزېكى ئاسيندا

تاوت دەسەند و

ھەر نوپژت بو خور دەکرد

بە ئاونغ دەست نوپژت دەگرت

وەك خۆلەميشيىكى پاكيزە

لە نەنگى، نەزۇكى، خۆت پالوت

تا خۆرەتاو دەستى گرتى.

۲۰۰۲

گەشبین

رۆژیک دادیت پرزۆل پرزۆل دەبن
ئەو دەستانەى له خوینت گیر بوون
ئەى بوکى کوردستان گەشبین
کانى رووبار زەریا و چاوگی دەریاچە کان
شاخ و قەدپال کیوو لیرواری کوردستان
گەواهی بو ژیانت دەدەن
کاتیک

له لوتکەبەکم پرسى ستایشى تۆى دەکرد
بە دەم هەلبەست هۆنینهوه
یاداشتیکرد

له سینگمدا تەواریکم حەواندەوه
ژنیکی کورد بە ویل بوو، سۆراخی ئازادی دەکرد
گەشبین ئەو ویله گەشتیاره، سنگى منى هەلدەکۆلى
بو

شاکاری میژوی ئازادی دەگەرا
گەشبین هەستناکی نیشتمانی هەلدایهوه
زوو تینویتی خاکی دۆزی
جا بە پەله خوینی پێدا خاک تیر ئاو بوو
ئەویش

له باوەشى فراوانی ئەم دایکەدا
چاوهکانی چونه خەوو نەمر ژیا
۵/۸/۲۰۰۲

بو شههیدبونی گەشبین نوسراوه

ژن

من چيام بەردەبازی هەزاران چەرخى سپلەى راگوزەرم

من کۆساری ئەم جیهانەم لە ناخدا پێچراوێیە
 کانی و ئاوم لە بناردا رووباری هەرگیز نەهەستاوه
 درەختی تازەمی بەهارم، پەيامی بانگی ژيانن
 مەتەرێزی کاروانی رێچکەمی ئازادی، چیا و شاخی کوردستانن
 لوتکەمی ورە و باوهری من
 وەک لوتکەمی تۆ گەردن بەرزە
 ئیمەمی یەكسانی خواز، ژنانی ئازادبخواز
 رووه و یەزدانی ئازادی
 رووهو ژيانی دلشادی قاف و تەناف ناناسین
 بەرەو ژيان هەنگاو هەنگاو دەبوژیینەوه
 ۲۰۰۳ بەغداد

جەژنی گول

که
 ئاورینگ بویت ئاگری شهو و چراکانی گەلی ئاربت داگیرساندەوه
 که
 ئاوازی زامەکان بویت، نهوای تەمبوره‌که‌ی زەردهشت لیدرایه‌وه
 مەشخەلی شوعلەمی ئاقیستا هەلگیرایه‌وه
 وا چاوه نورانیه‌کانی بو لا پالە گرنجەکانی شاخ چاو دەگیرن
 ئەوه پێدەشته‌کانی بەندەن لوتکە دەپۆن
 چونکە سروشتی یەزدانی روژیان پێیه
 پاکیزه‌کانی پێدەشتی ئازادی سه‌مای گولان بەناز دینن
 لەنجەمی گولستانی باخی بزوینت دەچن
 جەژنی گولی مانگی ئابه
 لەو روژه‌وه‌ی خەرمانه‌یه‌کی رەنگ زەرد
 سونبوله‌گەنمی تەویلیکی گرنجی دیرینه
 لەو روژه‌وه‌ی پۆلوی ئاگر

تیشکی دواروژی ههژارانه ئابیش جهژنه
۲۰۰۳

با یادت کال نه بیتهوه

تیانوسه کهم تینی گری نه ورۆزه

پینوسه کهم چلی نیرگری به هاره

ههلبهسته کهم شینی ههلهبجهی سوره

ههستم قهلبهزهیه کی بیگهرد

به دیری گولی پهیف خهملینراو

لهسهر په ره ی دلئیکی قهت زویر نه کراو

به قردیلهیه کی هه ره کال و به قهه، دهرزیلهیی که نار ریژه

لهم نه ورۆز و ئاداره دا بووت ده چرم و بو یادی تو

هو ژهره ژه بال خویناویه که

گولی مانگی نیرگز و نه ورۆز

مه شخه لی روونی ئاگره پیروژه که ی زهردهشت

ئه گهر کرا به دنوکی سوری تریفهیه کی مانگه شه ودا

ياخود له ته ك شنهبای نهرمی سپیده، یان ههر نهییت

به چرپه یه ک

به گوئی کپی چروسکی بن خۆله میاشدا

نهرمه هه والیکى خۆتم بو بنیره

یان چراوگی یاداشتنامه کهت بنیره

ژهره ژه بال خویناویه که بچریکینه

ئهی ژانی له دایکبونی ئهستیره
گهر

بۆت کرا

ملوانکه یه ک مرواری له هیشوه ئهستیره

له دهنکه فرمیسیکی ده ریا

له هه ناسه ی به تاوی گهرمه سیر

بهۆنه ره وه

با

له گهر دنی داستانه که تی بدهم ، یادتم لا کال نه بیته وه.

۲۳/۳/۲۰۰۳

بو یادی نازیزیکم بهر خودان نوسراوه

فرمیسک

هموو روژیک چاوه کانم گه لاله هه وری له خو ده گرن

ره هیله بارانییک به سهر ته مهنی هه همیشه زستانه مدا ده بارین!

چاوه کانم بونه ته زه ریا و ئوقیانوسیکی سهر چاوه

تاسه بیان له ریژنه ناشکیت!

زور له میژه تینویه تی چه می به هارم شکاندوه

که چی بارانی چاوانم، کاریزیکی به هارییه

تاوه سوتی هاوینه شم وشکی ناکات

خوره تاوی خه رمانان و گه لایویش پیراناکات

ئه شک له ولاتیدا کوچ ناکات

له پیده شتی پایزی دلما

حه زه کانم هه همیشه ناکام

لهم سه رابه دا هموو روژیک

خهنده زو پرو فرمیسک بارینی ههزه کانه

ههولپر ۲۴/۵/۲۰۰۵

له مالپه ری شارستان ی کاک ناسری حسامی بلاو بوته وه

ژین

زهمه نیک بهر له دارمانی پیکه نین*

عه یامیک پیش کوچی خوشه ویستی

چه رده یه ک ته مهنم فیدای خوړنشینی ژیان کرد

که چی پاداشتی نه و تالاو بوو به منی به خشی

لای من ژیان سه رمه دیکي خوش نوود بوو

بو ده ست پیراگه یشتنی رووندک و شه ونخونی ده ویست

لای من ژیان به هه شتی هه وله بی براوه کانمان بوو

بو ماچی ژیان هه نگا و نه تره ی زیاترمان ده ویست

لای من ژیان نواله یه ک له چه پکه ئه ر خه وانیه کانی ره نجانمان بوو

تا له باوهشمان بگریټ!!

مندالیکه رۆحی پر بهرائهت و چاوی روبریک له میهره‌بانی

زارو دلی ده‌ریاهه‌ک له شه‌پۆلی گول باران و پیشوازی گهرمه‌سیرانه

وتم

ئه‌میستا

ژیان پاش خه‌رمانه‌ی ره‌نجه‌کانمان نیسه‌که‌ی خۆیمان بو ده‌کات

نه‌مزانی هه‌یشتا ژیان نه‌وه‌ند و سارده‌ کیله

من وام خه‌یال کرد، ژیان که‌زیه‌ی درێژو خانمانه‌یه

نه‌مزانی هه‌یشتا تیر به‌ ده‌ست و شوانکاره‌یه

هه‌ینده‌ی فورات فرمیسکم رشت

هه‌ینده‌ی دایکی کۆشیک مندال شه‌ونخونیم چه‌شت

به‌ قه‌د لوتکه‌ وره‌م هه‌بوو

هه‌نگام نا

هه‌ینده‌ی شیرین بو گه‌یشتن به‌ ئیرسی عیشقی ژیان ریگام پیوا

گەر له سییه رتدا و چانییک بدهم ئەه ی خەم، دەبییت له بۆتەتدا بتویمەوه
 گەر چی هەز دە کەم بە قولایی ریچکە کانتدا رۆبچم و
 تا تەمەنییک له گەلتدا بمینمەوه
 ئەو کاتە ی تۆ یەخەم دەگریت من واقعیا نەتر خۆم دەناسم
 ئەمشەو بارگاو ییم بە خەم
 منییک تەنیاتر له هەنسکە کانی ئەو کیژۆله بی نازە ی
 بە تەنیا و خەفە کراو دەگری
 منییک تەنیاتر له فرمیسکە قەتیس ماوه کانی چاوی دایکم
 خۆم دەزانم بۆ وا تەنیام
 خۆم دەزانم بۆ تەنیایی لانە ی سینەم بەرنادات
 من هەموو رۆژییک و چانییک له رابردوو
 له راگوزەر یکی خەبات و هەناسە ئازادە کانی جوانی گوزەشتم دەدەم
 ئەو گوزەرانیان هەنسکە کانی ئەمرۆم ساریژ ناکەن
 خەندە و قاقای تیژرەوی تیکۆشانی جوانیم
 ئەمرۆ له خەم و قولبونەوه دا نوقم دەکەن
 ئای تەمەنییک له گەنجییت ی پر شانازی و سەر سەختیم
 سات و چرکەم نەماوه، خەوتتان پیوه نەبینمەوه
 له هەنوکه ی ئیوارە ماندووە کانمدا
 سەر مەستانە له دەروازە ی بیرم دەدەن
 بۆیە من ئیستا تەنیام
 هەموو چراویسکە کانی تەمەنم
 له فەر هەنگە که ی تۆدا جیپهیشتوو
 برۆا بکە ئەمرۆ و ئیستا دلەم بەم ژینە پر درۆیە نا کریتەوه
 نە کەسیکی ئاویتە بە هەنسک و یادگاریە کانم بە دیدە کەم
 هەر تۆی رابردوو هاو خەباتە کانی تۆم نەبییت
 له هەموو شتییک بە گومانم
 هیچ شتییک له تۆ هەلەموت ئاساتر نابینم و فرمیسکە کانم ناسریتەوه
 من زۆر له میژە لهوه تیگە یشتووم

هه موو مه لیک له گهل پوری خویدا جوانه
وهلی ئه ی چی له و دهر وازه به بکه م
که ههر خۆم کلپله که ی دهناسم.
سالی ۲۰۰۸

رۆحم

سه رده میکه پاساریه کانی رۆحم

که

قه فه زم له نهرمه بژوین بو دروستکردون

سه ره ئه کهن به ناو یه کدا و مقومقوی سه فه ریانه

ئیواران سه ر ریگای گه رانه وه م لیده گرن

سپیده یان زوو، به نه غمه به خه بهرم دینن

تاوه سوری نیوه رۆبیان وه ک تینی هاوین ده مسوتینن

زۆرم بو دینن

لییان تیناگه م

که

ئیواران به کش و ماتی ده گه ریمه وه نشینگه که م

هەر جمه و مقویان دیت

به بارتەقای هیلاکی ریم گیانم وه ژان دینن

تا مه غریبیک

که

به رامبهه مانگه شه و راده مینم، ویل ده به به دوای تریفه دا

یان ئیوارانیک درهنگ درهنگ

که

زه رده پهر کاتی مالتاوا بیه تی له ئاسۆ

له و ساته دا

که

ته کانی شنه بای نه رمی ئیوارانی هاژه ی سه رم

ده خه وینی و تاسه ی دلم هیور هیور ده کاته وه

ئه و ساته له چریکه و دهنگی پاسارییه کانی روحم نزیکه بمه وه

تیده گه م سو راخه ری فرینیکن

لهو ئاسمانه‌ی ئه‌ستیره‌کانی سهرمه‌دین
ههرگیز ژینیان له گۆمی لیلدا مه‌له ناکهن
٢٠٠٩

ته‌مه‌نیگ له پاییز

ته‌مه‌نم

تا

ده‌هات له خه‌م رسکاوتر ده‌بوو

سه‌فه‌ریکیتریشی هاته‌ سه‌ر

من

ئه‌مسال به‌ستراوم به‌ قامکی غوربه‌تی ته‌مه‌نیگه‌وه

که

تازه‌ ویقاری دره‌ختیک به‌ به‌هاری ناگه‌یه‌نیٓت

من

چی له ته‌مه‌نیگ بکه‌م

که هیشتا له ته‌داره‌کی خه‌مدایه‌ و

به‌ هیچ شتیک سه‌بوری نایه‌ت

نه

تاسه‌ی

به‌ وه‌رزی زه‌ردو ره‌هیلله‌ی باران ده‌شکیٓت

نه

تینویه‌تی

به‌ کانیاو و قه‌لبه‌زه‌ی کوٓستان ده‌شکیٓت

نه

تاوه‌سووری گه‌رمه‌سیر وزه‌ی دلی شیعری ده‌دات

نه

به‌هار نی‌رگزه‌جاری پر ره‌ونه‌ق ده‌کات

تەمەنىك

ھېشتا مەشخەلى نەورۇز ھەموو تاق و كونجىكى دانەگىرساندوھ و كلپە

ناكات

ھېشتا

بۆنى نېرگىزى نەورۇز

نەبۆتە

ھەناسەى رۇحە تەنياكەى

من

تەمەنم

سرودەكانى يارسايە و دەف بە دەست دەچرىكىنى و بە مالان

دەلىت

شوعلەكانتان تا كازىوھى سپىدە مەكوژىننەوھ

ئەو

ھېشتا لەگەل

بى دەنگى تريفەدا سەمايەتى

تا دلى شەو

بلەرزىنى و سەرپۆشى كىش و بى دەنگى دابمالىت

من

چى لە وەرزىكىتتىرى تەمەن بكەم

كە

ئاسمانى بەرىنى مندالانى نىشتمانم

نامۆيە لە ناز و خەندە

ھەمىشە گەلالە ھەور

رىگە لە

نمايشى گەشى چاويان دەگرىت

خۆرەتاو نازى زەردەپەريان پى نابەخشىت

كوا

من

رۆیشتنی شەمەندەفەری تەمەنم

لە یاده

ئەمشەو

خۆم و سەفەری ئەمسالی

تەمەنی هینامەوہ یاد

ئێ خو ئەمشەو

من

لە میژبوو کۆچم کردبو بو لای خەمی ژنانی ئەنفال

من

پرسیاری رۆژی لە دایکبونی ئەوانم دە کرد

من هەناسە و ناخی ئەو کیژۆ لائەم دەخویندەوہ

کە ئۆخەمی ئازادی لایان بو تە خەون

چی لە تەمەنی بکەم

کە کۆچی کاروانی ئازیزانی هەموو شەویک

چەند شەقەویک

نزیك دەبنەوہ و دوبارە دوعاخواری دە کەن

فرمیسکم بو جیدەھیلن

خۆ من ھەرگیز وە ک کچە سادە کانی ئەم دەقەرە

زەنگی

تەمەنم

لە رۆیشتنی کاروان ھەراسانی نە کردوم

خۆ من ھەرگیز داربەرەویبە ک

لە تەمەنی پاییزیدا

روو سەری

بێ هیوا و کالەوہ بوہ کانی ئەو کچانە ی بو نە گیراومە تەوہ

بۆی نەھیناوم

کە

دەستە و ئەژنۆ

به ديار ته‌مه‌نيانه‌وه فرميسكى بى هوده‌يى ده‌ريزن

من

ته‌مه‌نم و دره‌خته هاوته‌مه‌نه‌كاني باخچه و پيده‌شته‌كانيش ده‌زانم

منى راهيبه‌ي كه‌نيسه

تا

گه‌رانه‌وه‌ي مه‌سيحي فرياد ره‌س له‌ ناسمان

نويز ده‌كه‌م

ئيتير

چي

له‌ ته‌مه‌نيك بكه‌م، كه‌ هيشتا پره‌ له‌ پرسيار گه‌ليك

له‌ به‌رده‌م وه‌همي

گومان و راستيدا

هينده‌يتريش به‌ سو‌راخ بيت

هه‌رگيز له‌ مه‌نفايه، له‌م عه‌ده‌مه‌ هيچ وه‌لاميك ده‌ستگير ناكات.

۲۰۰۹

هينده‌ دوريت!!!!!!

وا لي‌م دووريت ره‌نگه‌ روژيك به‌ ته‌ كدا تيپه‌رم و نه‌ تناسمه‌وه

وا لي‌م دووريت

پيده‌چيت روژيك سو‌راخي عه‌شق و بوني تو، هه‌ر له‌ خو‌ت بپرسم

كه‌وتويته‌ كوي؟

چه‌ند لي‌م دووريت، كه‌ چي په‌يامي روحي تو‌م پيده‌گات

چه‌ند لي‌م دووريت هه‌موو چر كه‌يه‌ك روحم له‌ گه‌لتدا ده‌ژي

ئهم په‌يامه‌ پيغه‌مبه‌رييه‌ي من و تو

كه‌ي له‌ خه‌لوه‌ت ديته‌ ده‌ره‌وه‌ و ئه‌شكه‌وتي په‌يامبه‌ري به‌جي ديليت؟

كه‌ي سه‌رزه‌مينيك بو خو‌ ئاشكراكردي ده‌دوژيته‌وه‌؟.

تاوان

ئەگەر تاوان بېت خۆشم بویت
كەواتە من گەورەترین تاوانبارم

گەر خۆشەوېستیت بو من گوناھ بېت
كەواتە من گەورەترین گوناھبارم
۱۲۰۱

ئەي مرؤف

من يەكسانم كرددیت بە خودا
لەسەر زەمین نوپۆم بو كرددیت
دېر بە دېر ئايەتە كانی مرؤيېتم ئەزبەر كرد
مەنزلی تو كەنيسەم بوو روژی چەندجار رووم تېدە كرد
تو ئەي مرؤف
چۆن توانیت سورەتی عیشق رەشكەیتەوہ؟
كە

بە دېری شيعر و جوانی ژيان نوسیمانەوہ
بوچ خۆت كرددووہ بە دیلی زایەلەي رەفتاری خۆت و
ناوت لېناوہ قەدەر
دەتەویت دەست و پيی منیش لەو داوی قەدەرەوہ بئالینیت؟
كە

دیلي كرددوویت
ئەو قەدەرەي چارەنوسی ئەم گەردونەي لە نوئی وە نوسیوہتەوہ و
دیلي كرددووہ؟

چیدی دیلی قه‌دهر مه‌به
با خو‌مان چاره‌نوسمان له نوی وه بنوسینه‌وه
با له‌مه زیاتر زی‌کری خو‌امان لی تی‌ک نه‌چیت

چیدی دیلی قه‌دهر مه‌به
با ئی‌رسی عیشق توخت بکه‌وی‌ت
نزی‌ک به لوتکه‌کانی ئاسمان به‌ره‌وه
له‌گه‌ل په‌ریه‌کانی خودا زی‌کری ناوی منیش بکه

له‌وی ژوانیان له‌گه‌ل بگره
هه‌ر چۆن لای من لوتکه‌یه‌کیت

و

هه‌ز به یاداشت‌کردنی روژیک له داروخانت ناکه‌م

تا چه‌ندین ته‌مه‌نی تر وی‌ل بیت
هه‌ناسه‌یه‌ک رووت تی‌ناکات
وه‌ک من له هه‌ناسه‌ی گه‌رم‌ت بگات

مه‌نزلگه‌ی مرو‌ف
چۆن به‌رگه‌ی تی‌زی جوانی و عیشق نا‌گری‌ت؟
چر په‌ی په‌یف و روژانی ئی‌رس ده‌گۆ‌ری‌ته‌وه
به چه‌ند ساتیک له درۆی روو‌که‌ن؟
مه‌هی‌له له‌وه زیاتر قه‌دهر چاره‌ت بنوسی‌ته‌وه
ئه‌ی مرو‌ف

ئه‌م مه‌نزه له مۆمیکه‌ بو‌ت
ری‌گه‌ نادات هه‌موو تاریکی دنیا
رووناکی ناخ‌ت بکوژینه‌وه
له تاریکییدا بتاری‌نین

ئەى مرۇف

گەر كەسانىك بۇ تەمايىەك خۇشيان دەۋىت
من بۇ خۇشەۋىستى و ژيان تۆم خۇشەۋىت
من تا ئەزەل بە بى مەرج خۇشەۋىت

سالى ۲۰۱۱

